

HALMASHAURI YA WILAYA YA RUFJI

MPANGO WA USIMAMIZI SHIRIKISHI WA

MSITU WA TAWI.

MPANGO HUU UMEANDALIWA NA SERIKALI YA KIJJI CHA TAWI

2016

YALIYOMO

1:	UTANGULIZI.....	3
1.1	Umiliki wa Msitu	3
1.2	Lengo Kuu la Mpango wa Usimamizi	3
1.3	Madhumuni	3
1.4	Mfumo wa Usimamizi	3
1.5	Muda	3
2:	HISTORIA FUPI YA MPANGO KAZI.....	4
2.1	Jamii.....	4
2.1.1	<i>Hali ya Kiuchumi na Kijamii</i>	<i>4</i>
2.2	Maelezo kuhusu Msitu	4
2.2.1	<i>Mahali ulipo Msitu na Ukubwa Wake</i>	<i>4</i>
2.2.2	<i>Vyanzo vya Maji.....</i>	<i>4</i>
2.2.3	<i>Hali ya Udongo</i>	<i>5</i>
2.2.4	<i>Uoto wa Asili na Mazingira.</i>	<i>5</i>
2.2.5	<i>Jamii za Miti ya Mbao.....</i>	<i>5</i>
2.2.6	<i>Mazao Yasiyotimbao</i>	<i>5</i>
2.2.7	<i>Wanyama Pori na Jamii za Mimea</i>	<i>5</i>
2.3	Maeneo Madogo ya Usimamizi.	5
2.4	Matumizi ya Msitu	6
2.4.1	<i>Mambo ya Asili & Haki za Kijadi</i>	<i>6</i>
2.4.2	<i>Historia ya Nyuma</i>	<i>6</i>
2.4.3	<i>Matumizi ya Sasa</i>	<i>6</i>
3:	MWONGOZO WA MATUMIZI YA MAZAO YA MISITU.	7
3.1	Matumizi ya Msingi	7
3.2	Matumizi Huru ya Msitu	7
3.3	Shughuli katika Misitu Zitakazotozwa Ushuru	7
3.4	Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji.....	7
3.4.1	<i>Utaratibu wa Kupata Leseni ya Uvunaji Miti ya Mbao.</i>	<i>8</i>
3.4.2	<i>Mazao Mengine ya Misitu Yatakayokatiwa Leseni</i>	<i>8</i>
3.5	Matumizi Yasiyoruhusiwa ndani ya Msitu	8
4:	HAKI, MANUFAA NA MAJUKUMU YA WADAU.....	10
4.1	Kijiji	10
4.1.1	<i>Haki.....</i>	<i>10</i>
4.1.2	<i>Manufaa</i>	<i>10</i>
4.1.3	<i>Majukumu ya Serikali ya Kijiji.....</i>	<i>10</i>
4.1.4	<i>Majukumu ya Kamati ya Maliasili</i>	<i>10</i>
4.1.5	<i>Majukumu ya Wanakijiji</i>	<i>12</i>
4.2	Halmashauri ya Wilaya.....	12
4.2.1	<i>Haki.....</i>	<i>12</i>
4.2.2	<i>Manufaa</i>	<i>12</i>
4.2.3	<i>Majukumu.....</i>	<i>12</i>

4.3	Serikali Kuu	12
4.3.1	<i>Manufaa</i>	12
5:	SHUGHULI ZA KUENDELEZA NA KUTUNZA MSITU	13
5.1	Mikakati ya Jumla ya Kuendeleza Msitu	13
5.2	Ulinzi wa Msitu	13
5.2.1	<i>Ushirikishwaji wa Jamii katika Ulinzi wa Msitu</i>	13
5.2.2	<i>Walinzi wa Doria</i>	13
5.3	Kusafisha Mpaka na Barabara za Moto	13
5.4	Kurudisha hali ya Msitu.....	14
5.4.1	<i>Kutokana na Machipukizi (Uoto wa asili)</i>	14
5.4.2	<i>Upandaji wa miti kwenye maeneo yaliyo wazi</i>	14
5.4.3	<i>Palizi kwenye maeneo yaliyopandwa miti</i>	14
6:	MAPATO NA USIMAMIZI WA MAZAO YA MSITU	15
6.1	Vyanzo vya Mapato	15
6.2	Mgawanyo wa Mapato kwa Wadau.....	15
6.3	Ukusanyaji na Utunzaji wa Fedha.....	15
6.3.1	<i>Vitabu Muhimu vya Kutunza Kumbukumbu Vinavyotakiwa</i>	15
6.3.2	<i>Taarifa ya Mapato na Matumizi</i>	16
6.3.3	<i>Kuwajibishwa</i>	16
7:	UFUATILIAJI NA TATHIMINI	17
7.1	Ufuatiliaji	17
7.2	Tathimini ya Kati na ya Mwisho.....	17
KIAMBATISHO A : RAMANI ZA KIJILI NA MSITU	18	
<i>Ramani Awali inayoonyesha Matumizi ya Ardhi ya Kijiji</i>	18	
<i>Ramani inayoonyesha Mipaka ya Msitu wa Kijiji cha Tawi</i>	19	
KIAMBATISHO B : MPANGO WA UTEKELEZAJI	20	
<i>Kazi za Kila Mwaka</i>	20	
<i>Kazi za Mwaka wa Kwanza</i>	20	
<i>Kazi za Mwaka wa Pili</i>	21	
KIAMBATISHO C : VIWANGO VYA USHURU	21	

SURA YA KWANZA

1: UTANGULIZI

Sera ya Taifa ya Misitu ya mwaka 1998 inatoa kipaumbele kwa jamii kushirikishwa katika usimamizi wa misitu. Pia sera inasisitiza mchango wa sekta ya misitu katika kukuza kipato cha jamii ili kupunguza umasikini. Mwaka 2002 serikali ya Tanzania ilipitisha sheria mpya ya misitu ambayo inaipa mamlaka jamii zinazoishi kandokando ya misitu kusimamia misitu yao. Kijiji chaTawi kimeandaa mwongozo wa matumizi endelevu wa Msitu wa Kijiji. Matumizi haya yameainishwa katika mpango kazi huu.

Mpango huu ni mwongozo wa shughuli zote zitakazofanyika katika kipindi cha kutumika kwa mpango na shughuli hizo zimefafanuliwa na kuwekwa bayana. Shughuli hizo ni uboreshaji wa msitu, kuanzisha utaratibu wa usimamizi, uhibiti wa uvunaji haramu, usimamizi wa sheria za misitu na ukusanyaji na usimamizi wa mapato na matumizi yatoakanayo na rasilimali za msitu. Kutakuwa na utunzaji wa kumbukumbu za shughuli zote zilizofanyika ili kuendana na matakwa ya mpango. Kumbukumbu zote zitapatikana pia katika Halmashauri ya Wilaya. matukio mbalimbali yatoakanayo na msitu. Sheria ndogo zitatumwa ili kusimamia utekelezaji wa mpango.

Mpango huu umeandaliwa na kamati ya maliasili ya kijiji cha Tawi, timu ya wawezeshaji kutoka Halmashauri ya Wilaya chini ya Mpango wa Taifa wa Usimamizi Shirikishi wa Misitu kwa kushirikiana na Shirika lisilo la kiserikali la W.W.F na shirika la Mradi wa Kuhifadhi Mpango na maendeleo M.C.D.I. Mpango huu utatumika katika kipindi cha miaka mitano.

1.1 Umiliki wa Msitu

Msitu unamilikiwa na Serikali ya Kijiji cha Tawi. Msitu wa Kijiji cha Tawi ulitengwa kuwa hifadhi mwaka 2006 chini ya usaidizi wa kitalaamu toka kwa wawezeshaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Rufiji na wawezeshaji wa mradi wa Misitu ya Ukanda wa Pwani chini ya W.W.F.

1.2 Lengo Kuu la Mpango wa Usimamizi

Msitu wa Kijiji ulitengwa kwa lengo la kuvuna mazao ya mbao, mazao timbao na rasilimali zingine za misitu kiendelevu. Lengo kuu likiwa ni kuweka msitu katika hali ya uasilia na kuboresha hali ya maisha ya kizazi kilichopo na kijicho.

1.3 Madhumuni

Kuboresha hali ya maisha ya wanajamii wa kijiji cha Tawi kwa;

- Kuhifadhi eneo lenye ukubwa wa hekta **2,787** la Msitu wa Kijiji cha Tawi dhidi ya ukataji miti ovyo, uharibifu na matumizi yasiyofaa.
- Kuhakikisha kunakuwepo na upatikanaji wa mazao yasiyo timbao kwa wakati wote kwa ajili ya matumizi ya kawaida.
- Kijiji cha Tawi kupata mapato kutokana na biashara ya rasilimali za misitu.

1.4 Mfumo wa Usimamizi

Usimamizi misitu ya asili unaofuata uvunaji endelevu na upandaji wa miti ya asili inapobidi..

1.5 Muda

Huu ni mpango wa miaka mitano. Mpango huu utarekebishwa na Kamati ya Maliasili mwishoni mwa mwaka wa pili au muda wowote endapo kuna umuhimu wa kufanya hivyo. Hakutafanyika mabadiliko yeyote katika mpango huu bila ya kibali cha Halmashauri ya Wilaya.

SURA YA PILI

2: HISTORIA FUPI YA MPANGO KAZI

2.1 Jamii

Kijiji cha Tawi kipo katika kata ya Mbwala, Tarafa ya Mhoro, katika Wilaya ya Rufiji. Kina idadi ya watu wapatao 1385 katika kaya zipatazo 277, na kina kilomita za mraba zipatazo 56,000. Kilisajiliwa mwaka 1974 kwa cheti Na.PW-KJ 306

Kijiji hiki kinapakana na kijiji cha Tapika kwa upande wa magharibi, kaskazini ni vijiji vya Nyandakatundu, Utunge, na Nyamwage. Mashariki kijiji kinapakana na vijiji vya Mbwala, Nambunju, na Mwengei Wilaya ya Kilwa, upande wa kusini ni Vijiji vya Nandete, Ngarambi na Kandawale vya Wilaya ya Kilwa. Wakazi wa kijiji hiki ni wangindo, Wamatumbi, Wakichi, na Wapogoro.

Kijiji hakina Cheti cha Ardhi ya kijiji, Mipaka inajulikana vizuri na kijiji kina muhtasari wa makubaliano kuhusu mipaka pamoja na vijiji vyote vinavyopakana na kijiji cha Tawi. Mipaka ya kijiji imewekwa mawe ya kuonyesha mipaka angalia kiambatanisho A, Ramani inayoonyesha mipaka ya kijiji cha Tawi.

Vitongoji vya kijiji ni Mkwiri, Gege, Mkukiki, na Kikobo. Mtepeke na Kilendela ni maeneo ya mashamba ambako watu hukaa wakati wa msimu wa kilimo tu (Disemba hadi Juni).

2.1.1 Hali ya Kiuchumi na Kijamii

Wanajamii walio wengi ni wakulima. Wengine hujishughulisha na biashara ndogondogo

Mazao makuu yanayozalishwa kijijini ni Mpunga, Mahindi, Mtama, Ufuta na Korosho

Mapato yatoakanayo na kilimo kwa kila kaya ni kati ya 200,000 na 500,000 kwa mwaka

Wakulima hujipatia pato la ziada kutokana na ufugaji wa kuku wa kienyeji, ususi wa mikeka na majamvi, migahawa na maduka ya rejareja.

Kila kaya ina wastani wa watu kati ya 4-6

Huduma za jamii zinazopatikana kijijini ni shule ya msingi, zahanati, kisima cha maji

Wananchi huteka maji katika visima vilivyomo ndani ya kijiji.

Mji ulio jirani ni Ikwiriri ambao unafikika kwa miguu masaa 10, baiskeli masaa 4 na kwa gari ni saa 1.

2.2 Maelezo kuhusu Msitu

Jina la msitu ni Msitu wa Hifadhi wa Tawi

2.2.1 Mahali ulipo Msitu na Ukubwa Wake

Msitu wa Kijiji cha Tawi una ukubwa wa hekari 2,787 na upo upande wa Mashariki katika ardhi ya kijiji. Unapakana na kijiji cha Nambunju (mashariki), na bonde la Mtepeke.

Msitu unafikika kwa kupitia barabara ya kwenda Nyamwage na barabara ya Nambunju.

Matumizi ya maeneo yanayozunguka msitu ni kama ifuatavyo;

- Upande wa kaskazini wamepakana na eneo la Mbulibuli ambalo ni eneo la Mashambala ya wanakijiji wa Tawi.
- Upande wa kusini wamepakana na Msitu wa Hifadhi ya Taifa unaoitwa Kiwengoma na Pori la akiba la Malenge.

2.2.2 Vyanzo vya Maji

Katika Msitu huu hakuna chanzo chochote cha maji.

2.2.3 Hali ya Udongo

Aina ya udongo katika msitu huu ni Mfinyanzi. Ni udongo unaonata kipindi cha mvua, udongo mwekundu (udongo haugandi umechanganyika na mchanga), Wiwa wa njano na huteleza wakati wa mvua na Kichanga (udongo uliochanganyika na changarawe).

Hali ya kijiografia ya msitu ni tambarare na miinuko kwa maeneo machache

Usawa kutoka baharini ni kati ya mita 158 na mita 161

2.2.4 Uoto wa Asili na Mazingira.

Sehemu kubwa ya msitu ni tambarare.

Uoto wa asili ni wa miombo (misitu ya mataji wazi). Miti mifupi ya miombo ndo inayopatikana kwa wingi zaidi na kuna vichaka vya miiba na uwanda wa nyasi za hapa na pale. Pia kuna misitu ya uwanda wa misitu ya pwani.

Kiambatisho A: Ramani iliyoandaliwa na Kamati ya Maliasili ya Kijiji cha Tawi inayoonyesha mahali zilipo rasilimali na meneo muhimu.

2.2.5 Jamii za Miti ya Mbao

Kuna aina nyingi za jamii ya miti katika msitu wa Kijiji. Jamii za miti ya thamani ya mbao zilizopo msituni ni Mtondo (*Julbernadia globiflora*), Mlondono (*Xeoderis stuhlmannii*), Mpangapanga (*Millettia Stuhlmannii*), Mnepa, Mkarati, Msolo na Mgonga chuma.

2.2.6 Mazao Yasiyotimbao

Kuna aina mbalimbali za mazao yasiyo timbao kama vile asali ya nyuki wasiouma na wanaouma, uyoga, matundapori, wanyama wadogo, madawa ya asili na kamba.

Miti inayofaa kwa ujenzi ni Mwabo, Mtete, Mkungubwi na Mtasi, Miti ya matunda ni, Mtopetope (*Annona sp*), Mkungumwali na Mabungo. Miti inayotumika kutengenezea kamba ni Mnepa, Mtondo, Mngalangala, Mngongolo, na Ruanja.

Jamii za uyoga zifuatazo zinapatikana katika msitu huu, Nakapoga, Unjonjo, Kialakata, Ubembe, Nguyuwali na Mlelema.

2.2.7 Wanyama Pori na Jamii za Mimea

Orodha ya aina mbalimbali za wanyama pori na jamii mbalimbali za mimea zinazopatikana katika msitu huu zimeonyeshwa katika kiambatanisho F katika mpango kazi huu.

2.3 Maeneo Madogo ya Usimamizi.

Eneo lenye ukubwa wa asilimia 10 ya msitu mzima limetengwa kama eneo la uhifadhi tu na uvunaji wa mazao ya misitu hauruhusiwi kabisa katika eneo hili. Eneo hili limeonyeshwa katika kiambatisho A kwenye ramani ya msitu wa Kijiji. Linawakilisha eneo la msitu mzima ila limefunga sana na lina asili ya msitu wa ukanda wa pwani. Eneo hili lilichaguliwa kama eneo la uhifadhi kwa sababu, eneo hili linajumuisha miti mingi inayopatikana kwenye huo msitu.

Pia ndani ya msitu kuna misitu ya ukanda wa pwani (Misitu iliyofunga na isiyopukutisha majani kwa kipindi cha mwaka mzima na kuwa haiungui moto kwa sababu hakuna nyasi nyingi) eneo hili litaruhisiwa kuvumwa lakini kwa utaratibu wa kutambua maeneo yaliyofanyiwa uvunaji kwa kuchukua alama za GPS na eneo lenye miti zaidi ya mitatu yenye sifa za uvunaji mti mmoja utavunwa. Maeneo haya hayajaonyeshwa kwenye ramani ya msitu wa Kijiji lakini yanatambulika.

2.4 Matumizi ya Msitu

2.4.1 Mambo ya Asili & Haki za Kijadi

Lipo eneo la matambiko ndani ya msitu karibu na Kitongoji cha Mkwiri.

2.4.2 Historia ya Nyuma

Kwa awali eneo hili lilikua eneo la wazi ambapo wanajamii walikua wanapata mahitaji yao ya kila siku kama Majengo, asali. Eneo hili lilikua linavunwa sana na wanajamii wenyewe. Kwa kipindi cha miaka Ishirini iliyopita eneo hili lilivunwa sana kwani, hakukuwa na mwangalizi wa eneo hili.

2.4.3 Matumizi ya Sasa

Kwa hivi sasa wanajamii wanajipatia uyoga, dawa za asili, na matunda pori.

SURA YA TATU

3: MWONGOZO WA MATUMIZI YA MAZAO YA MISITU.

Msitu utasimamiwa kama msitu wa asili na kutakuwa na mabadiliko kiasi katika usimamizi huo ili kuepuka kubadilisha hali ya uasilia wa msitu. Taratibu za kuingia msituni na za matumizi ya mazao ya msitu yameelezewa katika sura ya nne. Wale ambao hawatafuata taratibu hizi watapigwa faini.

3.1 Matumizi ya Msingi

Wanajamii wa kijiji cha Tawi hawatakuwa na haki ya kuingia katika Msitu wa Kijiji bila kibali na wanatakiwa kupita njia zinazofahamika, pia hii itahusu vijiji jirani vya Nambunju, Mbwala, na Nyamwage, Wanajamii pia watakuwa na haki ya kuchota maji katika msitu.

Wasio wakazi wa kijiji hawataruhusiwa katika maeneo ya kijadi bila uangalizi wa kamati ya Maliasili.

3.2 Matumizi Huru ya Msitu

Matumizi huru kwa wanakijiji wa Tawi yatakuwa kwa ajili ya mazao yasiyotimbao kama vile uyoga, matundapori, mbogamwitu, kuni, nyasi na madawa ya asili, vyote hivyo vitapatiwa kibali maalum cha bure toka mjumbe wa kamati ya maliasili kwa kushirikiana na mwenyekiti wa kitongoji. Wasio wakazi wa kijiji cha Tawi wanaweza pia kuomba kibali toka kamati ya maliasili ya kijiji kutumia mazao yaliyotajwa hapo juu. Kamati ya maliasili itakuwa na jukumu la kuhakikisha kuwa mazao haya yanatumiwa kiendelevu. Watumiaji wa nje ya kijiji wanaotaka kuvuna mazao haya kwa ajili ya biashara wanaweza kutozwa ushuru kama ilivyopangwa na Kamati ya Maliasili.

Kibali cha kutundika mizinga ya nyuki kitatolewa bure kwa kijiji cha Tawi.

3.3 Shughuli katika Msitu Zitakazotozwa Ushuru

Kutakuwa na ushuru wa serikali ya Kijiji kwa shughuli zifuatazo msituni;

- Kutembelea msitu kwa ajili ya mafunzo
- Utafiti
- Utalii msituni

Wiwango vya ushuru vimeonyeshwa katika Kiambatisho C. Watalaam na wawezeshaji ambao kwa namna moja au nyingine wamechangia kufanikisha kwa mpango huu hawatahusika na kutozwa ushuru.

3.4 Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji

Kabla ya kuvuna jamii yeyote ya miti iliyoorodheshwa, lazima tathmini ifanyike ili kubaini kiasi kilichopo na mpango wa uvunaji utatayarishwa. Tathmini ya kina itafanyika kufuatana na mwongozo wa Tathmini Shirikishi ya rasilimali za misitu na Idara ya Misitu na Nyuki katika Wizara ya Maliasili na Utalii. Taarifa za Tathmini shirikishi zimeambatanishwa katika mpango huu. Tathmini shirikishi haitafanyika katika eneo lililotengwa kwa ajili ya hifadhi (eneo la 10% la msitu).

Mpango wa uvunaji utaelezea namna kiwango cha uvunaji kilivyopatikana kutokana na matokeo ya tathmini na utabainisha ni kwa namna gani kiwango hicho ni endelevu. Mpango wa uvunaji ni lazima upitishwe na kamati ya maliasili na kuambatanishwa katika mpango huu.

Hakuna jamii yeyote ya miti itavunwa pasipo uendelevu, mbali na jamii za miti zilizoorodheshwa katika kipengele 2.2.5 juu hakuna jamii yeyote ya miti itavunwa kwa biashara katika kipindi chote cha utekelezaji wa mpango. Kama Kijiji cha Tawi kitahitaji kuruhusu uvunaji wa jamii ambazo hazikuorodheshwa katika mpango huu, itabidi kijiji kiandike barua ya

maombi ya kuvuna kwa Afisa Misitu wa Wilaya. Baada ya kupata kibali cha maandishi toka kwa Afisa Misitu wa Wilaya uvunaji utafanyika. Tathmini ya kina na mpango wa uvunaji kwa ajili ya jamii hizo bado utahitajika.

Taarifa ya tathmini shirikishi ya Msitu wa Mbumbila wa msitu wa hekta 2,787

Kiasi cha Kuvuna Kiendelevu katika Msitu	Miti ya Kati (Idadi)	Miti MiKubwa (Idadi)	Kiasi cha Kuvuna Kiendelevu katika Msitu kwa Kipindi cha Miaka 5 (m3)	Kiasi cha Kuvuna Kiendelevu katika Msitu kwa mwaka (m3)
Mtondoro	184	0	332	66.4
Mlondondo	173	0	260	52
Mkarati	73	0	96	19.2
Msolo	140	0	241	48.2
Mparambulu	62	0	119	23.8
Mgonga chuma	62	0	125	25

3.4.1 Utaratibu wa Kupata Leseni ya Uvunaji Miti ya Mbao.

Utaratibu huu utahusisha miti yote iliyoorodheshwa katika kipengele 2.2.5 juu.

1. Mtu yeyote anayetaka kuvuna mazao ya misitu toka Msitu wa Kijiji lazima kwanza aandike barua ya maombi kijijini na aonyeshe aina na kiasi anachotarajia kuvuna.
2. Kamati ya Maliasili itajadili na kupitisha ombi hilo endapo itaridhia kufuatana na matakwa ya mpango wa usimamizi na mpango wa uvunaji. Kama mpango wa uvunaji haujaandaliwa kibali hakitatolewa na uvunaji hauruhusiwi.
3. Kama haijaainishwa katika mpango wa uvunaji, Kamati ya Maliasili itapanga bei ya kuvuna mazao ya misitu na bei hizo kupitishwa na Serikali ya Kijiji.
4. Mwombaji atalipa gharama za leseni kwa Kamati ya Maliasili na kupatiwa stakabadhi halali ya malipo.
5. Mwombaji atawasilisha stakabadhi ya malipo kwa Afisa Misitu wa Wilaya ambaye atampatia leseni ya kuingia msituni na kuvuna zao lililokubaliwa.
6. Mwombaji atarudi tena kijijini na kuwasilisha leseni kijijini, Kamati ya Maliasili itamwonyesha eneo la kuvuna mazao ya misitu anayoyahitaji.
7. Baada ya kuvuna magogo yote yaliyokatwa na visiki yatagongwa nyundo ya kijiji.
8. Mwisho mwombaji lazima apate kibali cha kusafirishia toka kwa Afisa Misitu wa Wilaya ili aweze kusafirisha mazao yake bila usumbufu nje ya Wilaya. Kibali hiki hutolewa bure na lazima kiwasilishwe kwa Afisa Mtendaji wa Kijiji ambaye ataweka kumbukumbu ya nambari ya kibali kabla mzigo haujatolewa kijijini.

3.4.2 Mazao Mengine ya Misitu Yatakatwa Leseni

Mazao mengine yote yatalipiwa ushuru sawa na sheria ndogo ya kijiji husika ila ada hiyo isizidi viwango vya sheria mama

3.5 Matumizi Yasiyoruhusiwa ndani ya Msitu

- Kilimo ndani ya msitu.

- Malisho ya mifugo ndani ya msitu.
- Makazi ndani ya msitu.
- Uvunaji wa miti ya mbao ambayo haijaorodheshwa katika kipengele 2.2.5 juu au miti ambayo haijatengenezewa mpango wa uvunaji.
- Uvunaji katika eneo la hifadhi au katika maeneo muhimu ya kimila na jadi.
- Kuchoma moto ovyo.
- Uanzishwaji wa njia mpya zisizo rasimi ndani ya msitu.
- Uzalishaji mkaa.
- Uchimbaji mdogo wa madini.
- Uwindaji wa wanyama ambao wako hatarini kutoweka kama vile Punda milia, Chui, Tembo na Mbalapi.

SURA YA NNE

4: HAKI, MANUFAA NA MAJUKUMU YA WADAU

Msitu wa kijiji cha Tawi una wadau wafuatao; Serikali ya Kijiji, Kamati ya maliasili Halimashauri ya Wilaya ya Rufiji, serikali kuu na wadau wengine. Majukumu ya kila mdau yameelezwa kama ifuatavyo:

4.1 Kijiji

4.1.1 Haki

- Kumiliki na kutunza msitu wa Kijiji.
- Kukamata, kupiga faini au kumshitaki mtu yeyote anayeenda kinyume na sheria ndogo za kijiji zilizopitishwa na mpango huu.
- Kutumia rasilimali kama ilivyobainishwa katika mpango wa Usimamizi wa Msitu.
- Kukusanya na kutumia ushuru na mapato mengine yatokanayo na mazao ya misitu katika shughuli za maendeleo ya jamii na hivyo kuboresha hali za maisha ya wanajamii.
- Kufanya maamuzi juu ya usimamizi na matumizi ya msitu.

4.1.2 Manufaa

- Kutumia mazao ya misitu bila mashariti magumu kama ilivyoainishwa katika mpango wa usimamizi shirikishi misitu.
- Kutumia miti na mbao kwa ajili ya ujenzi na ukarabaji wa huduma za jamii kijijini.
- Mapato yatokanayo na faini na ushuru wa mazao ya misitu ni mali ya kijiji ingawa kunaweza kuwa na makubaliano ambapo Halmashauri ya Wilaya itapata gawio fulani kutokana na huduma za uwezeshaji kama ilivyobainishwa katika kipengele 7.2.
- Kupata mafunzo ya kitaalam katika masuala mbalimbali ya usimamizi misitu na kuboresha maisha ya jamii.

4.1.3 Majukumu ya Serikali ya Kijiji

- Msimamizi mkuu wa shughuli zote za utunzaji wa msitu.
- Kuthibiti mapato na matumizi yote yatokanayo na msitu.
- Kutatua migogoro inayohusiana na misitu pale inapojitokeza na kupeleka matatizo hayo ngazi ya Halmashauri ya Wilaya pale yanaposhindikana kutatua.
- Kudhibiti uvunjwaji wa sheria.
- Kuhakiki vibali vyote vilivyotolewa na Kamati ya Maliasili.
- Kupokea taarifa za uharibifu wa msitu toka Kamati ya Maliasili na wanakijiji kwa ujumla na kuzifanyia kazi.
- Kujadili na kupitisha mipangokazi ya mwaka ya Msitu wa Kijiji iliyoandaliwa na kamati ya Maliasili.
- Kujadili na kuidhinisha matumizi yote ya fedha kwa kamati ya Maliasili, doria, na wajumbe wa serikali ya kijiji kwa ajili ya shughuli za msitu.

4.1.4 Majukumu ya Kamati ya Maliasili

Kamati ya Maliasili ina majukumu yafuatayo:

- Kuratibu shughuli zote za msitu kama vile; upandaji miti, ukusanyaji wa mazao ya misitu na kutunza kumbukumbu za msitu.
- Kutoa vibali vya uvunaji wa mazao ya misitu.
- Kuhakikisha doria imefanyika kila mara na kwa uhakika.
- Kuandaa mpango wa kazi wa mwaka wa shughuli za msitu.
- Kutathmini rasilimali za misitu na kutengeneza mpango wa uvunaji.
- Kutoa taarifa za maendeleo na uharibifu wa msitu kwa serikali ya kijiji.
- Kusimamia na kufuatilia uvunaji.
- Kuratibu shughuli zote zinazofanyika msituni.
- Kupendekeza na kusimamia sheria ndogo ikiwemo kuzirekebisha inapohitajika.
- Kuijulisha jamii juu ya matukio katika Msitu wa Kijiji na maeneo yanayozunguka.
- Kuelimisha jamii juu ya mabadiliko ya miongozo mbalimbali ya utunzaji misitu.
- Kutoa taarifa ya robo, nusu na mwaka juu ya utekelezaji wa shughuli za usimamizi wa misitu kwa Afisa Misitu wa Wilaya.
- Kutoa taarifa ya robo mwaka kwa Halmashauri ili kuendana na utaratibu mpya wa kuweka kumbukumbu.

4.1.4.1 Mwenyekiti wa Kamati ya Maliasili

- Kusimamia shughuli zote za Kamati ya Maliasili ikiwa ni pamoja na vikao
- Kuitisha mikutano ya Kamati
- Kuwa msemaji mkuu wa Kamati
- Kusaini Mihtasari yote ya vikao vya Kamati
- Kuhakikisha kuwa Katibu anaweka kumbukumbu sahihi kuhusu vibali, mipango kazi, taarifa za mrejesho, mapato, doria na faini
- Kuhakikisha kuwa taarifa zinaifikia Serikali ya Kijiji

4.1.4.2 Katibu wa Kamati ya Maliasili

- Kuweka kumbukumbu za Kamati
- Kuandaa agenda za mikutano
- Kuandika mihtasari ya vikao vinavyofanywa na Kamati
- Kutoa taarifa za Kamati kwenye Serikali ya Kijiji
- Kutoa vibali vya uvunaji baada ya kupitishwa na Serikali ya Kijiji
- Kuratibu shughuli za doria
- Kuwaalika wajumbe kwenye mikutano baada ya kuwasiliana na Mwenyekiti wa Kamati
- Kutekeleza shughuli nyingine zozote atakazo agizwa na Kamati kupitia Mwenyekiti.

4.1.4.3 Muweka Hazina wa Kamati ya Maliasili

- Kuweka vitabu vya kumbukumbu vya fedha za Kamati
- Kuandaa na kuwasilisha taarifa za mapato na matumizi kwa Kamati ya Maliasili kila mwezi
- Kupokea mapato yanayotokana na mazao ya msitu na kutoa stakabadhi

4.1.5 Majukumu ya Wanakijiji

- Kuzuia uharibifu wowote utakaojitokeza katika msitu kama vile uhomaji moto na uvunaji holela wa mazao ya misitu.
- Kutoa taarifa ya uharibifu wa aina yeyote utakaofanyika ndani ya msitu kwa Kamati ya Maliasili na serikali ya Kijiji.
- Kushiriki katika shughuli zote za kuboresha msitu.
- Kupitia na kuidhinisha inapofaa sheria ndogo zilizopendekezwa na Kamati ya Maliasili.
- Kushiriki katika kulinda msitu na kutoa msaada kwa timu ya doria mara kwa mara.

4.2 Halmashauri ya Wilaya

4.2.1 Haki

- Kupokea taarifa za nusu mwaka juu ya utekelezaji wa shughuli za usimamizi wa msitu.
- Kukagua vitabu vya mapato na matumizi na kuchukua hatua zinazotakiwa kama italazimu.
- Kurudisha mamlaka ya usimamizi wa msitu chini ya halmashauri ya wilaya kama kijiji kitashindwa kuusimamia ipasavyo.

4.2.2 Manufaa

- Kupungua kwa gharama za usimamizi wa misitu.
- Kuboreka kwa usimamizi wa misitu.
- Kupungua kwa migogoro na migongano inayohusiana na matumizi ya misitu kati ya Halmashauri ya Wilaya na jamii.

4.2.3 Majukumu

- Kutoa watalaam kwa ajili ya shughuli za msitu pale inapohitajika.
- Kusaidia kutafuta soko la mazao ya misitu.
- Kusimamia na kutatua migogoro ambayo iko juu ya uwezo wa serikali ya kijiji.
- Kuongoza zoezi la kubaini fursa na vikwazo katika kipindi cha kwanza na cha mwisho cha mpango huu.
- Kuingilia kati kama kuna jambo au shughuli yeyote imefanyika kinyume cha utaratibu wa mpango kazi.

4.3 Serikali Kuu

4.3.1 Manufaa

- Kutoa watalaam washauri pale wanapohitajika.
- Kutoa miongozo mbalimbali inayohusu usimamizi misitu.

SURA YA TANO

5: SHUGHULI ZA KUENDELEZA NA KUTUNZA MSITU

Mambo yatakayoangaliwa ni upandaji wa miti na utunzaji wa machipukizi dhidi ya moto, ulinzi wa msitu, kinga na uthibiti wa moto pamoja na mipango ya muda mrefu ya matumizi endelevu wa mazao ya msitu. Mwongozo wa mpango wa utekelezaji wa miaka mitano umeonyeshwa katika kiambatisho B.

5.1 Mikakati ya Jumla ya Kuendeleza Msitu

Katika kuendeleza msitu, mikakati ifuatayo imewekwa;

- Kuthibiti uchomaji moto ovyo msituni.
- Kuthibiti malisho ya mifugo msituni
- Kufanya doria za mara kwa mara ili kuthibiti uvunaji holela na uharibifu mwingine wa msitu.
- Kusafisha mipaka ya msitu.

5.2 Ulinzi wa Msitu

Usimamizi wa Msitu wa Kijiji utakuwa chini ya serikali ya kijiji na utatunzwa na wanajamii.

5.2.1 Ushirikishwaji wa Jamii katika Ulinzi wa Msitu

Msitu utalindwa na wanajamii wote wanaozunguka wanaopakana na mstitu. Kila mtu atatoa taarifa kwa uongozi wa kijiji au kamati ya maliasili au kikosi cha doria pale anapoonaa uharibifu katika msitu. Kamati ya maliasili itaratibu na kusimamia shughuli za doria.

5.2.2 Walinzi wa Doria

Kutakuwa na timu ya doria itakayochaguliwa na mkutano mkuu wa kijiji ambayo itakuwa na jukumu la kufanya doria za mara kwa mara katika msitu wa jamii. Kikosi cha doria kitakachokuwa kama ifuatavyo:-

- Kamanda mmoja wa kikosi
- Wajumbe wawili wa Kamati ya Maliasili.
- Wanajamii watatu wenye uelewa wa masuala ya misitu

Doria inaweza kuwa ya wanakikosi wawili hadi sita, na kila doria lazima awepo mjumbe mmoja wa kamati ya maliasili, na mwanajamii mmoja. Kikosi cha doria kitaweka kumbukumbu zote za doria katika kitabu cha doria na kitatoa taarifa za matukio kwa kamati ya maliasili baada ya doria. Doria itafanyika angalau mara moja kwa wiki. Wanadoria watalipwa posho kutokana na makubaliano yatakayofanyika.

Kikosi cha doria kitachaguliwa na kamati ya maliasili. Kamanda wa kikosi cha doria atakuwa na sifa zifuatazo; mtu shupavu ambaye ni mwaminifu. Wanakikosi watabadilishwa na mkutano mkuu wa kijiji kila baada ya miezi sita au wakati wowote inapobidi kufanya hivyo.

Wanakikosi cha doria watakaobainika kutokuwa waaminifu watafukuzwa mara moja na wengine watachaguliwa kujaza nafasi zao.

5.3 Kusafisha Mpaka na Barabara za Moto

Kamati ya maliasili ya kijiji na jamii kwa ujumla watashiriki katika kusafisha mpaka wa msitu na kutengeneza barabara za moto. Kamati ya maliasili itaamua wapi barabara za moto zipite baada ya kupata ushauri toka kwa Afisa Misitu wa Wilaya. Ubabuaji moto ni hatua mojawapo muhimu katika kuthibiti moto, na hili ni jukumu la kamati ya maliasili na wanajamii kwa

ujumla. Zoezi la ubabuaji na usafishaji wa barabara za moto ni kazi ngumu inayohitaji fedha toka vyanzo mbalimbali.

5.4 Kurudisha hali ya Msitu

5.4.1 Kutokana na Machipukizi (Uoto wa asili)

Njia hii hutegemea miche iliyoota yenyewe kutokana na mbegu, mashina au mizizi ya miti iliyovunwa.

5.4.2 Upandaji wa miti kwenye maeneo yaliyo wazi

Maeneo yote yaliyo wazi ndani ya msitu ambayo yanaonekana ni vigumu uoto wa asili kujaza yatapandwa miti inayokubaliana na mazingira hayo hasa ile iliyokuwepo lakini ikaadimika kutokana na matukio ya moto ya mara kwa mara na uvunaji holela uliokuwa ukifanyika kipindi cha nyuma.

5.4.3 Palizi kwenye maeneo yaliyopandwa miti

Palizi ya kisahani itafanyika mara moja kwa mwaka ili kuhakisha miche iliyopandwa haisongwi na majani au mimea mingine.

SURA YA SITA

6: MAPATO NA USIMAMIZI WA MAZAO YA MSITU

6.1 Vyanzo vya Mapato

Kutakuwa na vyanzo vya mapato vifuatavyo toka msitu wa jamii:

- Ushuru
- Ada za leseni
- Ada za vikundi vilivyoko mafunzoni, shughuli za utafiti na utalii
- Faini za wahalifu
- Na Mengineyo

6.2 Mgawanyo wa Mapato kwa Wadau

Mgawanyo wa mapato yatokanayo na mazao ya msitu utakuwa kati ya serikali ya kijiji na Halmashauri ya Wilaya. Mgawanyo huu utazingatia nani mwenye majukumu makubwa zaidi katika kutunza na kuendeleza msitu. Halmashauri ya wilaya watapewa asilimia 5 ya mapato ya msitu, kijiji asilimia 50 na kamati ya maliasili asilimia 45.

Matumizi ya Mapato

Mapato yatokanayo na msitu yataelekezwa katika shughuli za;

- Kuendeleza shughuli za msitu zilizopangwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Mapato yatakayobaki yatapelekwa kwa serikali ya kijiji ili yatumike katika shughuli za jamii.

Matumizi halali ya mapato yatokanayo na msitu wa jamii ni:

- Kulipa motisha (posho) kwa doria.
- Vifaa muhimu kwa ajili ya kuendeleza shughuli za msitu kama ilivyobainishwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Matumizi mengine ya ziada ya kuendeleza msitu yaliyoidhinishwa na Serikali ya Kijiji.
- Ununuzi wa vitabu kwa ajili ya kutunzia kumbukumbu za shughuli za msitu.
- Kuchangia katika shughuli za maendeleo kijijini.
- Asilimia 45 ya mapato yatakuwa kwa ajili ya shughuli za usimamizi wa msitu chini ya Kamati ya Maliasili ya Kijiji.

6.3 Ukusanyaji na Utunzaji wa Fedha

Fedha zote zitatunzwa benki isipokuwa kwa fedha chache kwa ajili ya matumizi madogodogo. Pesa ndogondogo haitakiwi kuzidi shilingi 200,000/-. Kutakuwa na akaunti benki itakayofunguliwa kwa jina la Akaunti ya maliasili ya Kijiji cha Tawi Kutakuwa na watia sahihi wanne; Mwenyekiti wa Kamati ya Maliasili (A), Mjumbe mmoja wa Kamati ya Maliasili(A), Mweka Hazina wa Kamati ya Maliasili (B) Katibu wa Kamati ya Maliasili ya kijiji. Mtia sahihi mmoja wa A na mmoja wa B watahitajika kuchukua pesa toka benki.

6.3.1 Vitabu Muhimu vya Kutunza Kumbukumbu Vinavyotakiwa

Mweka Hazina wa Kamati ya Maliasili atakuwa na jukumu la kutunza vitabu vya kumbukumbu. Vitabu vinatakiwa kuwa tayari kwa ukaguzi wakati wowote na vitakaguliwa na;

- Kamati ya fedha na mipango ya serikali ya kijiji.

- Mkaguzi wa ndani wa Halmashauri ya Wilaya.

Vitabu vitakavyokaguliwa ni;

- Jalada la kumbukumbu/muhitasari wa vikao.
- Kitabu cha kumbukumbu za doria kinachoonyesha tarehe ya doria, njia iliyotumika, kama kuna wahalifu waliokamatwa na dalili zozote za kuwepo kwa uharibifu wa msitu.
- Kitabu cha kumbukumbu za uhalifu kinachoonyesha majina ya wahalifu, faini zilizolipwa, tarehe na nambari ya stakabadhi.
- Vitabu vya vibali na leseni vinavyoonyesha nambari ya kibali, mpewaji, sababu ya kibali, kiasi cha mzigo, kiasi cha fedha, nambari ya stakabadhi, tarehe na jina la mwanakamati aliyesimamia.
- Kitabu cha stakabadhi za malipo yote yaliyofanyika kulingana na mpango kazi huu.
- Kitabu cha matumizi madogo madogo kwa ajili ya kumbukumbu za matumizi ya pesa ambazo hazikuwekwa katika akaunti ya benki.

6.3.2 Taarifa ya Mapato na Matumizi

Kamati ya Maliasili itatoa taarifa ya Mapato na Matumizi kila mwezi kwa Serikali ya Kijiji. Pia kila baada ya miezi mitatu Serikali ya Kijiji itatoa taarifa za Kamati ya Maliasili katika mkutano mkuu wa kijiji ambapo Kamati ya Maliasili nayo inaweza kuwakilisha taarifa.

6.3.3 Kuwajibishwa

Mwanakamati au mwanakijiji yeyote atakayepatikana na kosa la kutumia vibaya fedha za msitu atawajibishwa na serikali ya kijiji au atashitakiwa katika Baraza la usuluishi la Kata au Mahakama ya mwanzo. Mjumbe yeyote wa Kamati ya Maliasili atakayepatikana na kosa lazima ajiuzulu haraka na uchaguzi mpya utafanyika kumchagua mjumbe mwingine kuziba pengo hilo.

SURA YA SABA

7: UFUATILIAJI NA TATHIMINI

7.1 Ufuatiliaji

Serikali ya Kijiji itafuatilia shughuli zote zilizopangwa kulingana na mpango kazi wa kila mwaka katika kipindi chote cha miaka mitano. Ufuatiliaji huu utahakikisha kuwa shughuli zote zimefanyika kulingana na mpango kazi.

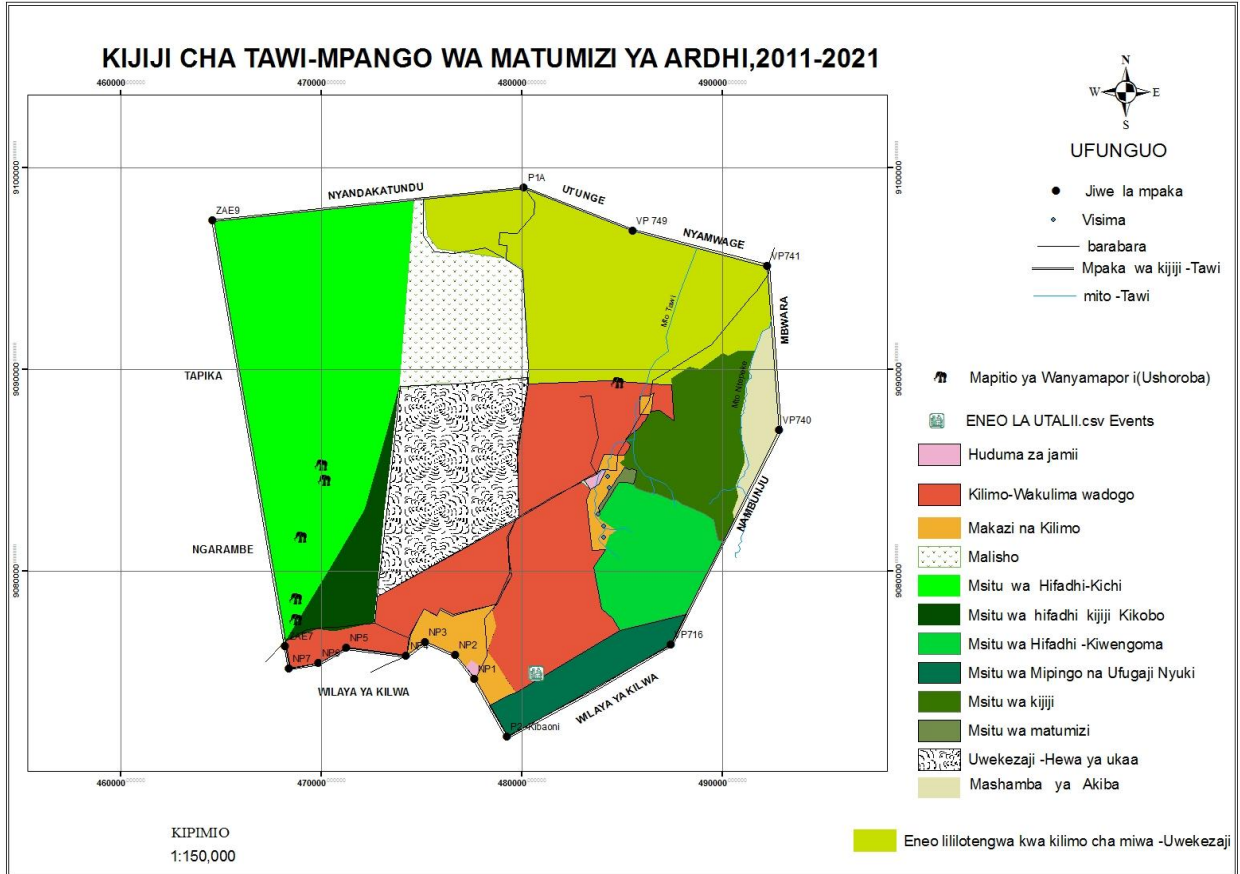
7.2 Tathimini ya Kati na ya Mwisho

Zoezi la kubaini fursa na vikwazo litafanyika ili kuelewa hali ya maendeleo kama ilivyobainishwa katika mpango kazi huu. Zoezi hili litafanyika mwishoni mwa mwaka wa pili, na mwishoni mwa kipindi cha miaka mitano.

Tathimini itafanyika kama ilivyoonyeshwa katika jedwali la utekelezaji wa mpango kazi lililoonyeshwa katika kiambatisho B. Zoezi hili la tathimini litaongozwa na Afisa Misitua wa Wilaya chini ya mpango wa kitaifa wa Usimamizi Shirikishi wa Misitu.

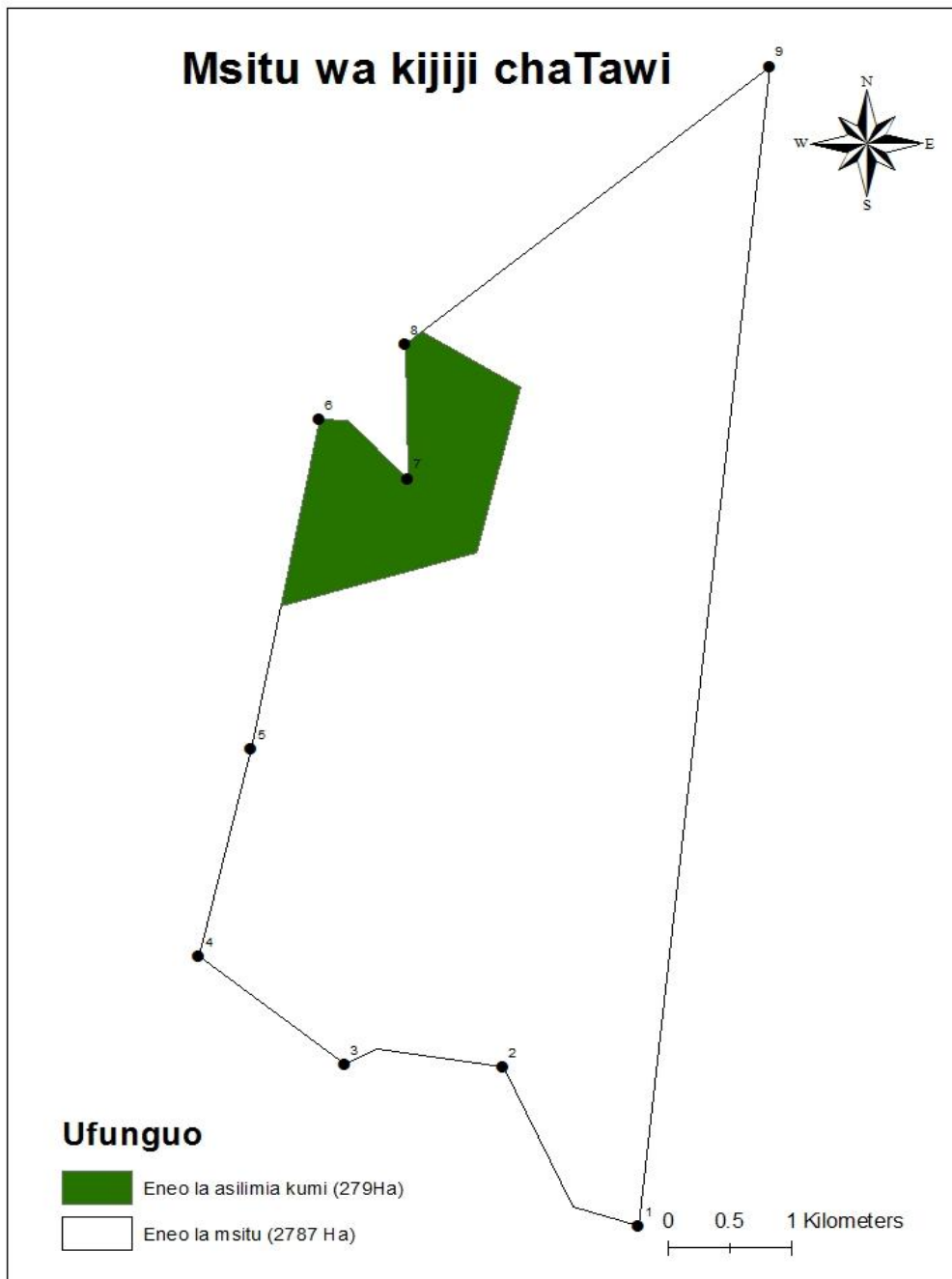
VIAMBATISHO

KIAMBATISHO A : RAMANI ZA KIJJI NA MSITU

Ramani Awali inayoonyesha Matumizi ya Ardhi ya Kijiji

Ramani inayoonyesha Mipaka ya Msitu wa Kijiji cha Tawi

Ramani hapo juu inayoonyesha mipaka ya Msitu wa Kijiji cha Tawi Mawe ya mipaka yameonyeshwa kwa alama ya pembetatu na kupewa nambari. Eneo linaloonekana jeusi/kijani ni eneo la uhifadhi ambapo uvunaji hauruhusiwi kabisa. Vipimo vya GPS (UTM37L : WGS84) katika mawe ya mipaka. Na pia msitu una baadhi ya maeneo yenye Misitu ya ukanda wa pwani

lakini kwenye ramani hajaonyeshwa, Vipimo vya GPS (WGS84: 37S)katika mipaka ni kama ifuatavyo;

Namba	Nambari utambulisho	ya E (m)	N (m)
1.		488833	9080596
2.		487725	9081961
3.		486440	9081986
4.		485253	9082910
5.		485678	9084689
6.		486233	9087518
7.		486954	9087012
8.		486928	9088162
9.		489899	9090549

KIAMBATISHO B : MPANGO WA UTEKELEZAJI

Kila mwaka kamati ya maliasili ya kijiji ni lazima iandae mpango kazi kwa mwaka unaofuata.

Kazi za Kila Mwaka

- Doria za mara kwa mara
- Kubabua
- Kusimamia matumizi ya sheria ndogo (Serikali ya Kijiji)
- Kuweka kinga za moto (Kamati ya maliasili)
- Kuweka barabara za moto (Wanajamii/Kamati ya Maliasili)
- Ulinzi wa Msitu (jamii nzima)
- Kukusanya mapato yatokanayo na mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)
- Na nyinginezo.

Kazi za Mwaka wa Kwanza

- Kusafisha mipaka kuzunguka msitu (Jamii na Kamati ya maliasili)
- Kujenga kituo cha ukaguzi wa mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)

Kazi za Mwaka wa Pili

- Kufanya doria za mara kwa mara ili kudhibiti uvunaji holela na uharibifu mwingine wa msitu;
- Kuelimisha jamii juu ya madhara ya moto kwa misitu na viumbe vilivyopo;
- Kutengeneza barabara za kuzuia moto;
- Kufanya mapitio ya mpango;
- Uabuaji moto msitu, na
- Kuandaa na kutoa taarifa ya mwaka.
- Uendeshaji na uendelezaji wa miradi midogo
- Kutafuta masoko ya mazao ya misitu
- Kupanda na kupalilia miti michanga
- Kusimamia uvunaji
- Kusimamia sheria ndogo za usimamizi wa msitu

Kazi za mwaka wa tatu, wa nne na watano zitapangwa kulinga na matakwa/mahitaji na vipaumbele vya usimamizi wa msitu wa Kijiji kwa kipindi hicho ambazo zitazingatia mpango huu.

KIAMBATISHO C : VIWANGO VYA USHURU

Shughuli zifuatazo zitatozwa ushuru kwa Serikali ya Kijiji kama ifuatavyo;

- Makundi ya mafunzo yatakayotembelea msitu yatatozwa shilingi zisizozidi 20,000/- kwa kikundi
- Watafiti kila mmoja atalipa shilingi zisizozidi 3,000/- kwa siku na taarifa ya utafiti kurudi kijijini.
- Watalii watalipa shilingi 20,000/- kwa siku kwa kichwa. Waongoza watalii na wageni watalipwa shilingi 7,000/- kwa siku kwa kichwa. Watalii watanzia watatozwa shilingi 5,000/= kwa kichwa kwa siku.

Mpango wa Usimamizi Msitu wa Kijiji cha Tawi -Msitu wa Tawi

- Majengo -Nguzo shilingi 10,000/= kwa kila moja; Mapau shilingi 5,000/= kwa kila moja; Fito shilingi 30,000/= kwa mzigo wenye fito thelathini.
- Kuni kwa ajili ya biashara shilingi 10,000/= kwa kila mita moja ya ujazo.
- Miti ya vifaa vya nyumbani kwa biashara shilingi 10,000/= kwa mwezi.
- Uyoga kwa ajili ya biashara shilingi 8,000/= kwa tenga
- Vyakula na matunda shilingi 5,000 kwa kapu la wastani.
- Kupiga kambi kwa mtanzania shilingi 5,000/= kwa siku kwa kichwa na wageni kutoka nje shilingi 10,000/= kwa siku kwa kichwa.
- Kutundika mizinga ni shilingi 5,000/= kwa mwaka.

SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA MAMLAKA ZA WILAYA

(SURA 287)

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini ya kifungu cha 168

SHERIA NDOGO ZA KUTUNZA, KUSIMAMIA RASILIMALI ZA MSITU WA KIJJI CHA TAWI

Jina la Sheria	1	Sheria hizi zitaitwa sheria ndogo za kutunza, kusimamia na kutumia Rasilimali za msitu wa kijiji cha Tawi.
Tarehe ya kuanza kutumika	2	Sheria hizi zitaanza kutumika mara baada ya kupitishwa na Balaza la Madiwani la Halmashauri ya Wilaya ya Rufiji.
Tafsiri	3	“Msitu wa kijiji” maana yake ni eneo la msitu lililotengwa na kijiji lenye miti na uoto mwingine wa asili linalomilikiwa na kijiji cha Tawi.

“Mpango wa Usimamizi wa Msitu” maana yake ni kabrasha lenye maelezo ya namna jamii ya kijiji cha Tawi kitakavyo kuwa kina tunza, simamia na kutumia rasilimali za msitu.

“Halmashauri ya kijiji” maana yake ni zaidi ya wajumbe 15 wa serikali ya kijiji cha Tawi

“Mkutano mkuu wa kijiji” maana yake ni mkutano wa Wananchi wote wa kijiji cha Tawi wenye mamlaka na maamuzi ya mwisho katika kijiji cha Tawi. Ni kikao cha kijiji kinachohudhuriwa na Wanakijiji wote wenye akili timamu na wenye umri usiopungua miaka 18.

“Kamati ya Maliasili ya Kijiji” Maana yake ni kamati iliyochaguliwa na kuundwa na serikali ya kijiji kupitia mkutano mkuu wa kijiji cha Tawi ambayo majukumu yake ni kusimamia na kuratibu shughuli zote zinazohusu msitu iliyopo ndani ya mipaka ya kijiji na maliasili nyingine zilizomo kwenye kijiji cha Tawi.

“Meneja wa msitu” maana yake ni kamati ya maliasili ambayo kazi yake ni kusimamia na kuratibu shughuli zote zinazohusu Msitu.

“Mwanakijiji” Maana yake ni mtu yeyote aliyeandikishwa kwenye orodha ya wakazi wa Kijiji na pia anatambulika na serikali ya kijiji cha Tawi kuwa mwanakijiji wa kijiji cha Tawi

“Kijiji” maana yake ni kijiji cha Tawi pamoja na Vitongoji vyake.

“Kiongozi” Mtu yeyote aliyepewa madaraka na mamlaka na wananchi ili awatumikie

4

UTARATIBU WA JUMLA WA KUTUMIA MSITU NA MAZAO YA MSTU

- I. Watu ambao wanaruhusiwa kuingia katika msitu wa kijiji kwa shughuli mbalimbali za usimamizi kutokana na taratibu zilizokubalika ni wakazi wa kijiji cha Tawi tu.
- II. Watu wengine kutoka nje ya kijiji cha Tawi wataruhusiwa Kuingia ndani ya Msitu wa kijiji kwa vibali maalum na endapo watakuwa na shughuli iliyokubalika.
- III. Kwa wale wanakijiji wasiojiweza ambao wanatambuliwa na Serikali ya Kijiji kama vile wagonjwa wa kudumu, Walemavu na Wazee watachukua mazao ya msitu yasiyo ya biashara bure bila kutozwa ushuru wa aina yeyote.
- IV. Kwa wale wanakijiji wasiojiweza kwa mazao ambayo ni kwa ajili ya matumizi ya nyumbani kama vile uyoga matundapori, mbogamboga, kuni, Madawa na ukindu hapatakuwa na malipo ila kutakuwa na siku Maalum itakayo pangwa na mkutano mkuu wa kijiji ya kukusanya mazao hayo, siku hiyo inaweza kubadilika kutokana na matakwa ya jamii.

Sheria ya Misitu 5
2002 na Sura ya 283

Mazao yote ambayo ni kwa ajili ya biashara yatafunwa kwa kulipia ushuru na kwa kufuata utaratibu uliowekwa na Sheria ya Misitu na Sheria ya Wanyama Pori.

6 Vibali vitatolewa na kamati ya Maliasili ya Kijiji, katibu wa kamati ndio atakua mwandishi wa vibali, ikiwa hayupo mtu yeyote atakayependekezwa na kamati atafaa kuandika vibali hivyo .Vibali vyote vitakuwa vinagongwa Muhuri maalum uliothibitishwa na Serikali ya Kijiji.

7 (i) **Matumizi yafuatayo yataruhusiwa bila kibali wala ushuru/ada**

- a) Njia za miguu zinazopita msituni
- b) Kuokota kuni kavu kwa ajili ya matumizi ya nyumbani
- c) Uyoga, matunda, mbogapori na madawa ya asili kwa ajili ya matumizi ya nyumbani.

(ii) **Matumizi yaliyoruhusiwa kwa kibali maalum**

- a) Kutundika mizinga na uvunaji wa asali
- b) Kuchimba mabwawa ya samaki sehemu zenye maji ndani ya msitu.
- c) Kutumia mazao ya misitu kwa ajili ya maendeleo ya huduma za jamii kama vile ukarabati/ujenzi wa shule, hospitali n.k

(iii) **Matumizi yaliyoruhusiwa kwa kulipiwa ushuru/ada**

- a) Kuvuna miti kwa ajiri ya majengo
- b) Kuwinda wanyamapori
- c) Kuwinda ndege
- d) Kuvuna magogo
- e) Kuingia ndani ya msitu kwa ajili ya kufanya utafiti wa mafunzo au utalii.

Bila kuathiri kifungu kidogo cha (b) (c) utaratibu wa kuwinda wanyama pori na kuvuna magogo ni ule uliowekwa na Sheria ya Wanyama pori na Sheria ya Misitu.

(iv) **Matumizi yasiyoruhusiwa ndani ya msitu**

- a) Kuchoma moto ovyo msitu
- b) Kukata na kupasua miti ya mbao iliyozuiliwa kuvunwa
- c) Kutega wanyamapori ambao si waharibifu wa mazao ya Kilimo.
- d) Kuharibu uoto wa asili sehemu yeyote katika msitu
- e) Kuvuna asali kwa kutumia moto.
- f) Shughuli za kilimo
- g) Makazi ya watu
- h) Kuchoma mkaa.
- i) Kuchunga mifugo

(v) Matumizi mengine

- (i) Kufanya mafunzo ndani ya msitu shilingi zisizopungua 10,000/= zitalipwa kwa kichwa kwa siku.
- (ii) Kufanya utafiti, ada itakayolipwa ni shilingi zisizopungua 10,000/= kwa siku, watakaowaongoza watalipwa 10,000/= kila mmoja.

Watalii watalipa shilingi 20,000/- kwa siku kwa kichwa. Waongoza watalii na wageni watalipwa shilingi 7,000/- kwa siku kwa kichwa. Watalii watazania watatozwa shilingi 5,000/= kwa kichwa kwa siku.

(vi) Matumizi yafuatayo yataruhusiwa kufanyika bila kibali wala

Kutoa ushuru au ada

- (i) kutumia njia za miguu zinazopita msituni.

8

VIWANGO VYA ADHABU NA FAINI

- a) Mtu yeyote atakayepatikana analima, anatega wanyama, anaweka makazi au anachoma misitu atalipa faini isipungua Shs. **50,000/=** au kifungo kisicho zidi miezi sita au vyote faini na adhabu
- b) Mtu yeyote akipatikana na magogo, mbao au nguzo bila ya kibali atalipa faini isiyopungua shilingi **50,000/=** au kutumikia kifungo kisichozidi miezi sita au vyote faini na adhabu.
- c) Mtu yeyote akipatikana anawinda wanyama au kuchoma mkaa ndani ya msitu bila ya kibali faini isiyopungua shilingi 20,000/= itatozwa au kutumikia kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote faini na adhabu.
- d) Mtu yeyote akipatikana anaondoa au kubadili alama za msitu zilizo wekwa atakuwa ametenda kosa na atalipa faini isiyopungua shilingi 50,000/= au kutumikia kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote faini na adhabu
- e) Mtu yeyote akipatikana anachimba mawe ndani ya msitu bila ya kibali atalipa faini isiyopungua shilingi 40,000/= au kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote kwa pamoja kifungo na faini.
- f) Mtu yeyote akipatikana anarina asali sehemu yeyote ndani ya eneo la msitu bila kibali atalipa faini isiyopungua shilingi **20,000/=** au kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote kifungo na faini.

- g) Mtu yeyote akipatikana anaingia msituni bila kibali maalum kwa shughuli zakukata kuni mbichi, kuchoma magome ya miti, kufanya biashara, kuchukua dawa za tiba, matunda, miyaa, ukindu, uyoga, fito, kongowele. udongo, nyasi, miswaki, pikicho au mboga atalipa faini kwa kila kosa kiasi kisichopungua shilingi **7,000/=** au kifungo kisicho pungua miezi mitatu au kifungo na faini vyote kwa pamoja.
- h) Kuchunga mifugo ndani ya msitu bila ya kibali faini kwa kila mnyama kiasi kisichopungua shilingi **10,000/=**
- i) “kiongozi” akipatikana na hatia ya kuhusika katika kukiuka mojawapo ya taratibu zilizowekwa na sheria hii fani yake ni kiasi kisichopungua shilingi **50,000/=** pamoja na kuondolewa kwenye nafasi yake.
- j) Mtu yeyote ambaye ataenda kinyume na sheria ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na atatakiwa kujaza fomu kama zikakavyoandaliwa na Kijiji.
- k) Mtu yeyote ambaye atakataa kulipa faini au kujaza fomu atatumikia kifungo kisichozidi miezi sita.
- l) Vitu vyote vitakavyokamatwa isipokuwa mbao, magogo, wanyama, kutokana na makosa yaliyotajwa katika vifungu (a-l) vitataifishwa na kuuzwa kwa njia ya mnada wa hadhara kwa kufuata taratibu zilizowekwa na kijiji na fedha zitakazopatikana zitakuwa mali ya kijiji.
- m) Endapo mbao na magogo vitakuwa vimekamatwa kijiji kitatakiwa kipate ruhusa ya Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Rufiji Kabla ya kuuza au kutumia vitu hivyo.
- n) Endapo mnyama atakuwa amekamatwa Kijiji, kitatakiwa kuwasiliana na Afisa wanyama pori wa Wilaya mara baada ya kumkamata mtu huyo kwa hatua zaidi kama zilivyo katika sheria ya Wanyama pori.
- i. Mtuhumiwa yeyote atakayefikishwa mahakamani na kutiwa hatiani atalipa asilimia mia moja (100%) ya gharama za kesi.

9. Matumizi ya kifungu chochote ya sheria ndogo hizi yakileta utata, sheria mama ya Misitu na wanyama pori itatumika baada ya kupata ufafanuzi, maelekezo ya kitaalam na ushauri wa kisheria kutoka kwa Mkurugenzi.

Mpango wa usimamizi wa Msitu na sheria ndogo hizi zimeboreshwa na kupitishwa kwenye Mkutano Mkuu wa Kijiji cha Tawi uliofanyika tarehe

13/11/2016

Jina la Mwenyekiti wa kijiji.....

Sahihi.....

Tarehe.....

Jina la Mtendaji wa Kijiji

Sahihi.....

Tarehe.....

Mpango wa usimamizi wa msitu na sheria hizi zilipitishwa na Baraza la Maendeleo la Kata ya Mbwara (WDC) uliofanyika tarehe 22/10/2006

Sheria ndogo hizi zimepitishwa na Mkutano wa Baraza la Madiwani la Halmashauri ya Wilaya ya Rufiji uliofanyika tarehe 29/11/2006

Mwenyekiti wa Halmashauri ya Wilaya ya Rufiji

Sahihi

Tarehe.....

Mkurugenzi Mtendaji

Halmashauri ya Wilaya ya Rufiji

Sahihi

Tarehe

